

Laidiens: 29.10.2020., Nr. 210

Oficiālās publikācijas Nr.: 2020/210.2

Finanšu un kapitāla tirgus komisijas normatīvie noteikumi Nr. 189

Rīgā 2020. gada 20. oktobrī

(Finanšu un kapitāla tirgus komisijas padomes
sēdes protokols Nr. 43 2. p.)

Valsts fondēto pensiju shēmas ieguldījumu plānu gada pārskata sagatavošanas normatīvie noteikumi

*Izdoti saskaņā ar Valsts fondēto pensiju likuma
14. panta pirmo daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. "Valsts fondēto pensiju shēmas ieguldījumu plānu gada pārskata sagatavošanas normatīvie noteikumi" (tālāk tekstā – noteikumi) ir saistoši valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājiem (tālāk tekstā – līdzekļu pārvaldītājs), sagatavojot ieguldījumu plāna gada pārskatu un kārtojot grāmatvedību.
2. Līdzekļu pārvaldītājs katram tā pārvaldē esošajam ieguldījumu plānam sagatavo ieguldījumu plāna gada pārskatu par valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanu (tālāk tekstā – gada pārskats), kas atbilst šo noteikumu prasībām.
3. Gada pārskats kā vienots kopums sastāv no:
 - 3.1. finanšu pārskatiem, kas ietver:
 - 3.1.1. aktīvu un saistību pārskatu,
 - 3.1.2. ienākumu un izdevumu pārskatu,
 - 3.1.3. neto aktīvu kustības pārskatu,
 - 3.1.4. pielikumu;
 - 3.2. līdzekļu pārvaldītāja ziņojuma;
 - 3.3. paziņojuma par līdzekļu pārvaldītāja valdes atbildību;
 - 3.4. turētājbankas ziņojuma.
4. Finanšu pārskati sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par ieguldījumu plāna finansiālo stāvokli, darbības rezultātiem un naudas plūsmu. Finanšu pārskatu sagatavošanu veic, pamatojoties uz Starptautiskās Grāmatvedības standartu padomes izdotajiem Starptautiskajiem Grāmatvedības standartiem, Starptautiskajiem Finanšu pārskatu

standartiem un Starptautisko Finanšu pārskatu interpretāciju komitejas standartu interpretācijām, kuras apstiprinājusi Eiropas Komisija un kuras publicētas "Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī", (tālāk tekstā – Starptautiskie Finanšu pārskatu standarti). Informācija par Eiropas Komisijas apstiprinātajiem Starptautiskajiem Finanšu pārskatu standartiem pieejama interneta mājaslapā www.europa.eu.int/comm/internal_market/accounting/ias_en.htm, kā arī Latvijas Republikas Finanšu ministrijas interneta mājaslapā www.fm.gov.lv. Sagatavojot finanšu pārskatus, var izmantot arī tādus Starptautiskos Finanšu pārskatu standartus, kuri publicēti "Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī" pēc pārskata perioda beigu datuma, bet līdz gada pārskata apstiprināšanai. Informācija par Starptautisko Finanšu pārskatu standartu apstiprināšanas gaitu Eiropas Komisijā un paredzamo publicēšanu "Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī" pieejama interneta mājaslapā www.efrag.org.

5. Paraugs aktīvu un saistību pārskata, ienākumu un izdevumu pārskata un neto aktīvu kustības pārskata posteņu izkārtojumam norādīts šo noteikumu 18., 23. un 36. punktā. Var neuzrādīt atsevišķus finanšu pārskatu posteņus, ja tie ir nebūtiski vai to neuzrādīšana padara finanšu pārskatu vieglāk uztveramu, kā arī izveidot minēto posteņu citādu izkārtojumu vai iekļaut papildu posteņus, taču jebkurā gadījumā posteņos atspoguļojamajai informācijai jāatbilst Starptautisko Finanšu pārskatu standartu prasībām.

6. Pielikumā iekļauj paskaidrojošu informāciju par aktīvu un saistību pārskata, ienākumu un izdevumu pārskata un neto aktīvu kustības pārskata posteņu saturu, komentārus par pielietoto grāmatvedības politiku un ieguldījumu politikas aprakstu, kā arī sniedz kvalitatīvu un kvantitatīvu informāciju par riskiem, kas saistīti ar ieguldījumu portfeli, raksturo šo risku pārvaldīšanu un atklāj citu informāciju, kas būtiski ietekmējusi vai var būtiski ietekmēt ieguldījumu plāna finansiālā stāvokļa un tā darbības rezultātu izpratni.

7. Gada pārskatā lietojamā naudas vienība ir Latvijas Republikas naudas vienība. Gada pārskatā norāda finanšu pārskatos uzrādīto skaitļu precizitātes pakāpi.

8. Noteikumos lietoto terminu skaidrojums sniegts šo noteikumu pielikumā.

II. Gada pārskata iesniegšana un publicēšana

9. Gada pārskatu, līdzekļu pārvaldītāja valdes sēdes protokola izrakstu par gada pārskata apstiprināšanu (Valsts kases pārvaldnieka parakstītu dokumentu, kas apliecina gada pārskata apstiprināšanu) un pilnu zvērināta revidenta ziņojumu par gada pārskatu 10 darba dienu laikā pēc valdes sēdes (Valsts kases pārvaldnieka ieguldījumu plāna gada pārskata apstiprināšanas), bet ne vēlāk kā trīs mēnešus pēc pārskata gada beigām iesniedz Finanšu un kapitāla tirgus komisijai (tālāk tekstā – Komisija). Līdzekļu pārvaldītājs 10 dienu laikā pēc saņemšanas, bet ne vēlāk kā pārskata gadam sekojošā gada 1. maijā iesniedz Komisijai līdzekļu pārvaldītāja vadībai adresētā revidentu ziņojuma (*management letter*) kopiju.

10. Ja zvērināta revidenta atzinums par gada pārskatā iekļautajiem finanšu pārskatiem ir ar piezīmēm vai zvērināts revidents ir atteicies sniegt atzinumu vai arī sniedzis negatīvu atzinumu, tad līdzekļu pārvaldītājs sniedz Komisijai un Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai rakstveida iesniegumu, paskaidrojot zvērināta revidenta piezīmju, atteikuma sniegt atzinumu vai sniegtā negatīvā atzinuma iemeslus un sniedzot priekšlikumus ieguldījumu plāna darbības uzlabošanai.

11. Pilnu gada pārskatu un attiecīgo zvērināta revidenta ziņojumu publicē līdzekļu pārvaldītāja interneta mājaslapā ne vēlāk kā pārskata gadam sekojošā gada 1. maijā.

12. Pēc gada pārskata un zvērināta revidenta ziņojuma publicēšanas līdzekļu pārvaldītāja interneta mājaslapā ieinteresētās personas var saņemt šo dokumentu kopijas papīra formā pie attiecīgā līdzekļu pārvaldītāja par

samaksu, kas nepārsniedz kopēšanas izmaksas.

III. Ziņojumi

13. Līdzekļu pārvaldītāja ziņojumā norāda:

13.1. ieguldījumu plāna nosaukumu, līdzekļu pārvaldītāja nosaukumu, juridisko adresi un tā izpildinstitūcijas atrašanās vietu, dibināšanas datumu un reģistrācijas numuru, licences valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanai numuru un izsniegšanas datumu;

13.2. valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanu raksturojošo rādītāju kvalitatīvu novērtējumu, t.sk.:

13.2.1. ieguldījumu plāna aktīvu kopējo apmēru, neto aktīvu, daļas vērtības u.tml. rādītāju novērtējumu un to izmaiņu iemeslu raksturojumu,

13.2.2. ieguldījumu stratēģijas izmaiņu aprakstu un situācijas dažādos tirgos, kuros veikti ieguldījumi, novērtējumu,

13.2.3. informāciju par ieguldījumu struktūras izmaiņām,

13.2.4. ieguldījumu kopumā un atsevišķu ieguldījumu veidu ienesīguma novērtējumu,

13.2.5. administratīvo izdevumu novērtējumu;

13.3. informāciju par jebkādiem svarīgiem notikumiem no pārskata gada beigām līdz gada pārskata apstiprināšanas dienai, kas ir nozīmīgi ieguldījumu plāna finansiālā stāvokļa un tā darbības rezultātu izpratnei;

13.4. turpmākās ieguldījumu plāna attīstības prognozi, paskaidrojot ikvienu būtisku apstākli un risku.

14. Gada pārskatā ietver arī līdzekļu pārvaldītāja valdes rakstveida paziņojumu, kas apliecina tās atbildību par finanšu pārskatu patiesumu. Paziņojumu paraksta līdzekļu pārvaldītāja valdes priekšsēdētājs (Valsts kases pārvaldnieks) un ieguldījumu plāna pārvaldnieks.

15. Paziņojumā par līdzekļu pārvaldītāja valdes atbildību norāda:

15.1. ka valdei ir pienākums saskaņā ar spēkā esošo normatīvo aktu prasībām sagatavot finanšu pārskatus, kas skaidri un patiesi atspoguļo ieguldījumu plāna finansiālo stāvokli pārskata gada beigās, kā arī pārskata gada darbības rezultātus;

15.2. ka valde atbild par atbilstošas uzskaites kārtošānu, par ieguldījumu plāna līdzekļu saglabāšanu, kā arī par krāpšanas un citas negodīgas darbības novēršanu;

15.3. vai finanšu pārskatu posteņi novērtēti, konsekventi lietojot Starptautiskos Finanšu pārskatu standartus;

15.4. vai līdzekļu pārvaldītāja valdes lēmumi un pieņēmumi par gada pārskata sagatavošanu ir bijuši piesardzīgi un saprātīgi.

16. Turētājbankas ziņojumā norāda:

16.1. turētājbankas nosaukumu, dibināšanas datumu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi;

16.2. turētājbankas pienākumu un atbildības uzskaitījumu;

16.3. ieguldījumu plāna līdzekļu turēšanas atbilstību Valsts fondēto pensiju likuma prasībām;

16.4. ieguldījumu plāna līdzekļu vērtības aprēķināšanas atbilstību šo noteikumu prasībām;

16.5. līdzekļu pārvaldītāja iesniegto rīkojumu atbilstību Valsts fondēto pensiju likuma, ieguldījumu plāna prospekta, pārvaldīšanas līguma un turētājbankas līguma prasībām. Turētājbankas līgums ir līgums starp līdzekļu pārvaldītāju un banku vai ārvalsts bankas filiāli, kurā tiek glabāti ieguldījumu plāna līdzekļi;

16.6. citu informāciju, kas ir būtiska ieguldījumu plāna dalībniekiem.

17. Turētājbankas ziņojumu paraksta bankas valdes priekšsēdētājs.

IV. Aktīvu un saistību pārskats

18. Aktīvu un saistību pārskata posteņu izkārtojuma paraugs

18.1. Aktīvi

18.1.1. Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm

18.1.2. Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā

18.1.2.1. Parāda instrumenti

18.1.2.2. Kapitāla instrumenti

18.1.2.3. Atvasinātie finanšu instrumenti

18.1.3. Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos apvienotajos ienākumos

18.1.3.1. Parāda instrumenti

18.1.3.2. Kapitāla instrumenti

18.1.4. Finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā

18.1.4.1. Parāda instrumenti

18.1.4.2. Termiņnoguldījumi kredītiestādēs

18.1.4.3. Debitoru parādi

18.1.5. Nākamo periodu izdevumi un uzkrātie ienākumi

18.1.6. Pārējie aktīvi

18.1.7. Kopā aktīvi (18.1.1.+...+18.1.6.)

18.2. Saistības

18.2.1. Saistības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm

18.2.2. Finanšu saistības, kas novērtētas patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā

18.2.3. Finanšu saistības, kas novērtētas amortizētajā iegādes vērtībā

18.2.4. Finanšu aktīvu nodošanas rezultātā radušās finanšu saistības

18.2.5. Nākamo periodu ienākumi un uzkrātie izdevumi

18.2.6. Uzkrājumi

18.2.7. Pārējās saistības

18.2.8. Kopā saistības (18.2.1.+...+18.2.7.)

18.3. Neto aktīvi (18.1.7.–18.2.8.)

V. Paskaidrojumi par aktīvu un saistību pārskata posteņiem

19. Aktīvi

19.1. Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm

Šajā posteņī uzrāda prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm, t.i., prasības, kuras var tikt apmierinātas bez iepriekšēja pieprasījuma vai pieprasījuma termiņš ir 24 stundas vai viena darba diena. Kredītiestāde šo noteikumu izpratnē atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Regulas (ES) Nr. 575/2013 par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 4. panta 1. punkta 1. apakšpunktā minētajam.

19.2. Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā

Šajā posteņī uzrāda to daļu no patiesajā vērtībā novērtētajiem finanšu aktīviem, kuri saskaņā ar 9. Starptautiskajā Finanšu pārskatu standartā noteikto ir klasificēti kā finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā (ieguldījumu plāna gadījumā – ienākumu un izdevumu pārskatā), un arī tādi finanšu aktīvi, kurus sākotnējās atzišanas brīdī līdzekļu pārvaldītājs neatsaucami nolemj vērtēt kā patiesajā vērtībā vērtētus ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, piemēram, parāda instrumentus, kapitāla instrumentus un atvasinātos finanšu instrumentus.

19.3. Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos apvienotajos ienākumos

Šajā posteņī uzrāda to daļu no patiesajā vērtībā novērtētajiem finanšu aktīviem, kuri saskaņā ar 9. Starptautiskajā Finanšu pārskatu standartā noteikto ir klasificēti kā finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos apvienotajos ienākumos (ieguldījumu plāna gadījumā – ienākumu un izdevumu pārskatā), piemēram, parāda un kapitāla instrumentus.

19.4. Finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā

Šajā posteņī uzrāda finanšu aktīvus, kuri saskaņā ar 9. Starptautiskajā Finanšu pārskatu standartā noteikto ir klasificēti kā finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā, piemēram, parāda instrumentus, termiņnoguldījumus kredītiestādēs un debitoru parādus.

19.5. Nākamo periodu izdevumi un uzkrātie ienākumi

Šajā posteņī uzrāda ienākumus, kuri attiecas uz pārskata gadu un iepriekšējiem gadiem, bet kuru saņemšanas termiņš pārskata perioda beigu datumā vēl nav iestājies, piemēram, vēl nesaņemto, taču aprēķināto komisijas naudu, nomas maksu, procentu ienākumus, izņemot tādus, kurus saskaņā ar Starptautiskajos Finanšu pārskatu standartos noteikto iekļauj attiecīgā finanšu aktīva patiesajā vērtībā vai amortizētajā iegādes vērtībā.

Šajā posteņī uzrāda arī izdevumus, kuri radušies līdz pārskata gada beigām, bet attiecas uz nākamajiem periodiem.

Šajā posteņī atspoguļojamie ienākumi un izdevumi veidojas tikai no aktīviem, kuri netiek klasificēti kādā no finanšu aktīvu kategorijām.

20. Saistības

20.1. Saistības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm